

Brukerveiledning for biologiske indikatorer

Seksjon for dekontaminering
Oslo universitetssykehus

BRUKERVEILEDNING FOR BIOLOGISKE INDIKATORER TIL VANNDAMP- OG TØRRSTERILISATOR

En biologisk indikator (BI/sporeprøve) er et testsystem som inneholder levende bakteriesporer som er motstandsdyktige mot en spesifikk steriliseringsprosess*.

Et prøvesett på 6 biologiske indikatorer er standard for alle sterilisatorer unntatt de med kammervolum under 3 liter. For sterilisatorer mindre enn 3 liter anvendes et prøvesett på 3 biologiske indikatorer. Om sterilisatoren benytter flere programmer, anbefales det å kontrollere hvert program som er i bruk.

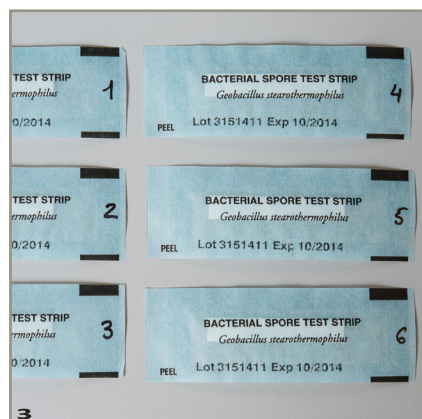
Fremgangsmåte:

1. Kontroller holdbarheten på prøvesettet og prøvenummeret på 4 sifre mot skjema og sterilisatoren. Åpne ytterposen som anvist.

2. Den blå folien skal ikke åpnes. Ta vare på ytterposen for returforsendelsen.

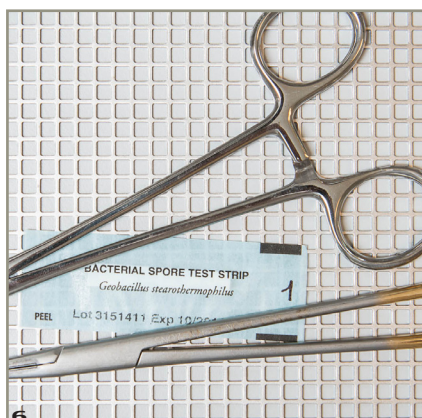
3. Nummerer indikatorene fra 1 til 6 (3). Bruk vannfast tusj. Unngå å lage hull.

4. Indikatorene plasseres inni innpakket utstyr/instrumentsett.

5. Ved sterilisering av mykt (porøst) forbruksmateriell, plasseres indikatorene inni godset.

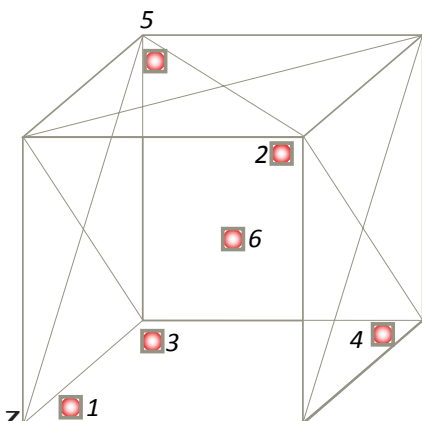

6. For åpen kjøring av instrumenter/utstyr må indikatorene plasseres mellom godset. De må festes slik at de ikke forskyver seg under steriliseringen.

(*Ref. NS-EN ISO 11138-1: 2006 /-3/-4)

Foto: Oslo universitetssykehus. (Illustrasjonsfoto)

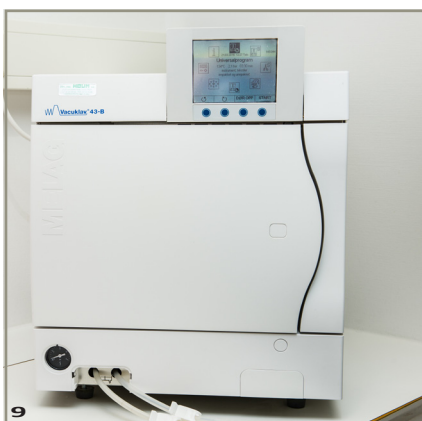
Følgende plassering anbefales til både vanddamp- og tørrsterilisator som vist i illustrasjonen til venstre:

1. Nederst til venstre i forkant ved dør
2. Øverst til høyre i forkant ved dør
3. Nederst til venstre i bakkant
4. Nederst til høyre i bakkant
5. Øverst til venstre i bakkant
6. I midten av sterilisatoren

Indikatorene fordeles i sterilisator-kammeret, vanligvis med et fast mønster.

Eksempel på plassering av utstyr med biologiske indikatorer i tørrsterilisator

Liten vanddampsterilisator

Kjør sterilisatoren på vanlig måte med en ordinær last.

Fyll ut rekvisisjonen med steriliseringstemperatur og steriliseringstid. Steriliseringstiden er antall minutter ved valgt steriliseringstemperatur og IKKE den totale prosesstiden.

Angi indikatorenes plassering. Notér eventuelle problemer/feil, om indikatorene er våte, og lignende.

Vanddampsterilisator hvor gods har blitt plassert med biologiske indikatorer iht. fig.7.

Ved endt prosess plasseres indikatorene tilbake i ytterposen.

Brett igjen ytterposen som vist og sikre den med en binders, IKKE bruk teip eller stiftemaskin.

Returner indikatorene og ferdig utfylt rekvisisjon til seksjon for dekontaminering

Dekontaminering:

Dekontaminering innebærer rengjøring, desinfeksjon og eventuelt sterilisering av medisinsk gjenbruksutstyr.

Korrekt dekontaminering er en grunnleggende forutsetning for at medisinsk gjenbruksutstyr skal kunne anvendes på en sikker måte. Riktig behandling av utstyret har som hensikt både å forebygge infeksjoner og ivareta utstyrets funksjon. Avanserte behandlingsmetoder fører til utviklingen av nytt medisinsk utstyr, samtidig øker kunnskapen om motstandsdyktige smittestoffer. Dette fører til stadig økte krav til kvaliteten på dekontamineringen og kompetansen hos helsepersonell.

I tillegg til sporeprøverkontroller, utfører Seksjon for dekontaminering validering av vandampsterilisatorer, mikrobiologiske analyser av dialysevæske og vannrenseavlegg og arrangerer årlige kurs og konferanser i dekontaminering.

Seksjon for dekontaminering

Oslo universitetssykehus, Rikshospitalet

Besøksadresse: Sognsvannsveien 20,

Postadresse: Postboks 4950 Nydalen, 0424 Oslo

Telefon: 23 07 11 35

E-post: steriliseringskontroll@ous-hf.no

Fagansvarlig: Seksjon for dekontaminering

Trykk: Byråservice AS

Foto: Oslo universitetssykehus HF

Dato: 20230203